

**USTA (TƏMİR-BƏRPA XİDMƏTİ)
VƏZİFƏSİ ÜZRƏ MÖVZULAR**

1. "Energetika haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu.

2. "Qaz təchizatı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu.

3. "Qazdan istifadə qaydaları":

- Qaz qurğularının qazpaylayıcı şəbəkəyə qoşulması, istismara qəbulu və istismarı qaydaları;
- Qaz sayğaclarının quraşdırılması və istismarı qaydaları;
- İstehlakçıya qazın verilməsinin dayandırılmasının əsasları, qazın alqı-satqı müqaviləsinin ləqvi qaydaları;
- Təbii qazdan istifadə zamanı təhlükəsizliyin təmin edilməsi şərtləri.

4. "Qaz təsərrüfatında təhlükəsizlik qaydaları":

SSRİ Dövlətdağnəzarət Komitəsi – 1979-cu il (Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 12.05.2018-ci il tarixli 80 sayılı qərarına əsasən qüvvədədir.)

- İstismarda olan qaz kəmərləri və avadanlıqlarının təzyiqlərə, təyinatına, çəkiliş növünə və xidmətinə görə təsnifatı;
- Qaz sızmalarının aşkar edilməsi və aradan qaldırılması üsulları;
- Qaz kəmərləri və onların üzərində quraşdırılmış avadanlıqların xarakteristikası və təyinatı;
- Qaz kəmərləri və avadanlıqlarının istismarı, onlara texniki xidmət göstərilməsinin qaydaları və təsnifatı;
- İstismarda olan qaz cihazlarına, onların quraşdırılmasına və yerləşdiyi otaqlara aid tələblər;
- Qaztənzimləyici və qoruyucu avadanlıqlar, onlara qoyulan tələblər, istismar qaydaları, onlara texniki xidmətin növləri və icra edilməsi qaydaları;
- Qaz təhlükəli işlərin icrası, onların növləri, sənədləşməsinə olan tələblər və şərtlər;
- Qəza-bərpa işlərinin icrası qaydaları, qoyulan tələblər, onların icrası zamanı tələb olunan təhlükəsizlik tədbirləri;
- Qaz kəmərləri və avadanlıqlarının istismarına aid normativlər, standartlar, təhlükəsiz istismarına aid tələblər;
- Qaz kəmərlərinin tikintisi və quraşdırılmasına dair tələblər, boru və materiallar;
- Xarici və daxili qaz kəmərləri, onlara qoyulan texniki tələblər və istismar qaydaları;
- Qeyri-metal materialdan inşa edilmiş qaz kəmərləri, onlara qoyulan texniki tələblər və istismarı;
- Qaynaq işlərinin görülməsi və keyfiyyətinə nəzarət;
- İzolyasiya işlərinin görülməsi qaydaları və keyfiyyətinə nəzarət;
- Qaynaq işləri zamanı istifadə olunan qaz balonları, onlardan təhlükəsiz istifadə qaydaları;
- Yeni inşa edilmiş qaz kəmərləri və avadanlıqlarının istismara qəbulu qaydaları və onların istismarda olan qaz kəmərlərinə qoşulmasına aid tələblər;

- Xüsusi təbii və iqlim şəraitində qaz təchizatı sistemlərinin tikintisi və istismarı zamanı görülməli olan tədbirlər;
- Yetraltı qaz kəmərlərindən müxtəlif kommunikasiyalara qədər olan məsafələr barədə məlumatlar;
- Qaynaq tikişlərinə olan tələblər və onların yoxlanılması;
- Qaz kəmərlərinin möhkəmliyə və kipliyə sınaq normaları;
- Qaz xidməti müəssisələrində qaz təsərrüfatına cavabdeh şəxslərin təyin edilməsi və bu barədə nümunəvi qaydalar;
- Qaz təsərrüfatına cavabdeh şəxslərin hüquq və vəzifələri;
- Baş verə biləcək qəza hadisələrinin qarşısının alınması planlarının işlənilib hazırlanması üçün göstərişlər;
- Yanar qazların təhlükəsizliyinə olan tələblər.

5. "Texniki təhlükəsizlik haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu.

6. "Azərbaycan neft sənayesində əməyin mühafizəsinin vahid idarəetmə sistemi".

- Qaynaq işlərinin icrası zamanı təhlükəsizlik tədbirləri;
- Qaz təhlükəli işlərin icrası zamanı təhlükəsizlik tədbirləri;
- Qaz təhlükəli işlərin icrası zamanı istifadə olunan alətlər;
- 3 pilləli nəzarət jurnalının aparılmasının məqsədi və işlənməsi;
- Qaz təhlükəli işlərin görülməsinə buraxılan işçilər barədə;
- Qaz təsərrüfatında peşə xəstəlikləri barədə.

7. "Qaz təchizatında mühafizə zonaları və təhlükəsizlik Qaydaları";

- Qaz kəmərlərinin mühafizə zonalarının təsnifatı;
- Qaz kəmərlərinin mühafizə zonalarının təzyiqa görə məsafələri;
- Xarici qaz kəmərlərinin mühafizəsi;
- Mayeləşdirilmiş qazların balon və çən qurğularının mühafizə və qoruyq zonaları və onların qorunması qaydaları;

8. "Yanğın təhlükəsizliyi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu".

- Obyektlərdə yanğın təhlükəsizliyinə cavabdeh şəxslər;
- Yanğından mühafizə vasitələri və onlardan istifadə qaydaları;
- Qazpaylayıcı stansiyalarda və məntəqələrdə yanğından mühafizə tədbirləri;
- Qaz təsərrüfatında yanğınların baş vermə səbəbləri.

ƏDƏBİYYAT:

1. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası 12.11.1995-ci il
2. Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsi, 2001-ci il
3. "Energetika haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu
4. "Qaz təchizatı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu
5. "Qaz paylayıcısı tərəfindən qaz təchizatının ümumi şərtlərini təyin edən Qaydalar"
6. "Qazdan istifadə qaydaları"
7. "Qaz təsərrüfatında təhlükəsizlik qaydaları"
8. "Texniki təhlükəsizlik haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu
9. "Azərbaycan neft sənayesində əməyin mühafizəsinin vahid idarəetmə sistemi"
10. Xoşbəxt Yusifzadə. İşçilərin sağlamlığı və Əməyin təhlükəsizliyi. Soraq kitabı. SOCAR, Bakı, 2010-cu il
11. "Yanğın təhlükəsizliyi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu
12. Müəssisə, idarə və təşkilatlarda əməyin mühafizəsi işinin təşkilinə dair tövsiyələr.

1. Mənzildə qaz sızması aşkar edildikdə qaz təsərrüfatı idarəsinin nümayəndəsi nə etməlidir?

- A) Qazın verilişini dayandıraraq təmir-bərpa şöbəsini məlumatlandırılmalıdır
- B) Mənzilə gələn qazın verilişini dayandırılmalıdır
- C) Qazın sızma yerini müəyyənləşdirməli, qazın sızması aradan qaldırılmalı, rəhbərliyə məlumat verilməlidir
- D) Dərhal 102, 104 və 185 xidmətlərinə məlumat verilməlidir
- E) Mənzilə gələn qazı bağlayaraq otaqların havasını dəyişməli. Ehtiyac yarandıqda əhali evakuasiya edilməlidir

2. Qaz təhlükəli işlər hansı sənəd əsasında icra olunur?

- A) Naryad-buraxılış
- B) Qaz kəmərinin pasportu
- C) Qaz təsərrüfatının pasportu
- D) Layihə sənədləri
- E) Çağırış vərəqəsinə

3. Polietilen qaz kəmərləri hansı dərinlikdə quraşdırılır?

- A) 60 sm
- B) 80 sm
- C) 100 sm
- D) 120 sm
- E) 150 sm

4. İstismarda olan qaz kəmərləri hansı müddətlərdə kipliyə yoxlanılmalıdır?

- A) 5 ildə 1 dəfə
- B) İldə 2 dəfə
- C) İldə 1 dəfə
- D) 2 ildə bir dəfə
- E) 3 ildə 1 dəfə

5. Qaz qaynağından istifadə edərkən asetilen qazı hansı yolla alınır?

- A) Oksigen qazını karbid ilə qarışdıraraq
- B) Metan qazını oksigenlə qarışdıraraq
- C) Oksigenlə suyu qarışdıraraq
- D) Kalsium-karbid ilə suyu qarışdıraraq
- E) Oksigen qazını hava ilə qarışdıraraq